

Nr.038/2025 din 07.02.2025

Către: **DI Grosu Igor,**
Președintele Parlamentului

Copie: Dnei Ala Nemerenco
Ministru al Sănătății

Copie: Dr Miljana Grbic,
Head of the World Health Organization's office
in Republic of Moldova

Domnule Președinte al Parlamentului,

Prin prezenta, A.O. Centrul Pentru Politici și Analize în Sănătate (Centrul PAS) reiterează susținerea Hotărârii Biroului permanent al Parlamentului privind organizarea și funcționarea consiliilor de experți pe lângă Comisiile parlamentare permanente. Subliniem faptul că statutul de membru al consiliului de experți este unul onorific, voluntar și neremunerat.

Conform Hotărârii Biroului permanent al Parlamentului, consiliile de experți au rolul de a informa Comisiile permanente asupra problemelor cu care se confruntă societatea, de a elabora comentarii și recomandări asupra proiectelor de lege aflate pe agenda parlamentară și de a contribui la îmbunătățirea cadrului legislativ prin elaborarea de expertize, analize de impact și evaluări. Împărtășim dezideratul potrivit căruia consiliile de experți oferă expertiză în domeniile de activitate ce țin de competența Comisiilor parlamentare permanente. În același timp, nu ptem fi de acord utilizarea calității de membru a consiliului de experți pentru promovarea intereselor comerciale ale industriei tutunului, inclusiv în mass-media.

Recent, portalurile media [Realitatea.md](#) și [Deschide.md](#) au publicat un articol unde, în opinia noastră, calitatea de reprezentant al consiliului de experți pe lângă Comisia parlamentară protecție socială, sănătate și familie, este utilizată pentru un medic narcolog, pentru promovarea pliculețelor cu nicotină ca alternativă pentru fumat, inclusiv printr-o interpretare în interesul industriei tutunului a autorizației Agenției pentru Alimente și Medicamente din SUA (FDA) pentru comercilaizarea unei mărci de pliculețe cu nicotină.

Astfel, în materialele media publicate, cu opinia reprezentantului consiliului de experți pe lângă Comisia parlamentară protecție socială, sănătate și familie, nu se expun particularitățile de reglementare din SUA pentru produsele din tutun și produsele conexe, care diferă foarte mult mult de cele existente în Republica Moldova. De menționat că în SUA comercializarea produselor din tutun și celor conexe este interzisă până la vârsta de 21 de ani, iar [FDA](#), prin decizia sa de aprobare a comercializării mărcilor respective de pliculețe cu nicotină, a interzis utilizarea oricărei mențiuni precum că acestea sunt aprobate de FDA sau că prezintă riscuri reduse pentru sănătate în comparație cu alte produse din tutun. De asemenea FDA și-a rezervat dreptul de a suspenda sau retrage o autorizație de comercializare pentru o varietate de motive dacă aceasta stabilește că punerea în vânzare a unui produs nu mai îndeplinește standardul necesar de sănătate publică, cum ar fi în cazul în care există o creștere notabilă a inițierii tinerilor, însă despre acest fapt nu se menționează în materialele publicate cu opinia expertului – reprezentant al consiliului de experți pe lângă Comisia parlamentară protecție socială, sănătate și familie. De asemenea, în materialele publicate pe portalurile media menționate supra nu s-a solicitat opinia Ministerului Sănătății sau a Agenției Naționale pentru Sănătate Publică pe acest subiect.

Dimpourtivă, în materialele media, publicate cu opinia expertului, reprezentant al consiliului de experți pe lângă Comisia parlamentară protecție socială, sănătate și familie, se recomandă drept de urmat autorizația FDA prin faptul că utilizarea pliculețelor cu nicotină „poate indica o reducere potențială a riscurilor pentru sănătate, mai ales pentru fumătorii pasivi,

ceea ce reprezintă o evoluție pozitivă din perspectiva sănătății publice” – relatare ce contravine deciziei FDA care interzice utilizarea mențiunii că aceste produse (pliculețele cu nicotină) prezintă riscuri reduse pentru sănătate în comparație cu alte produse din tutun.

Dovezile [internaționale](#) relevă că industria tutunului folosește o varietate de tactici pentru a atrage noi consumatori de tutun, în special în rândul tinerilor și pentru a-și remodela imaginea. În promovarea produselor sale industria tutunului utilizează, din ce în ce, tot mai mult, așa-numitele narațiuni privind „reducerea riscurilor” – relatare combătută ferm de [Organizația Mondială a Sănătății](#). Este vădit că industria tutunului vizează crearea unui val de dependență prin consumul pliculețelor cu nicotină, ceea ce se confirmă și prin afirmația din materialele media, publicate sub egida reprezentantului consiliului de experți pe lângă Comisia parlamentară protecție socială, sănătate și familie, precum că „decizia FDA poate deveni un precedent pentru dezvoltarea în continuare a pieței pungilor cu nicotină și a altor produse fără fum”.

Pliculețele cu nicotină și tutunul pentru uz oral, interzis în Republica Moldova de aproape două decenii, prezintă asemănări izbitoare în ceea ce privește aspectul produsului, modul de utilizare, modul de acțiune și discreția la consum. Prezența aromelor și ambalajul atractiv contribuie, de asemenea, la atractivitatea ambelor produse pentru tineri. Ambele produse conțin, de asemenea, nicotină dăunătoare și care creează dependență. Este dificil pentru responsabilii organelor de control pentru aplicarea interdicției de fumat să stabilească dacă o persoană folosește pliculețe cu nicotină sau tutun pentru uz oral care deja este interzis. Acest lucru este imposibil de realizat de către organul de control, care trebuie să monitorizeze dacă interdicția de a fuma este respectată în spațiul unde fumatul este interzis, ceea ce poate rezulta și cu inaplicativitatea acestor prevederi din legislația privind controlul tutunului.

În plus, este incompatibil cu obiectivul unei generații fără tutun și nicotină, [asumat de Republica Moldova](#), să existe pe piață produse (care nu sunt produse de renunțare la fumat) care pot favoriza dependența de nicotină și utilizarea acestora în spațiile unde fumatul este interzis. Acest lucru contravine unuia dintre obiectivele interdicțiilor de fumat - încurajarea fumătorilor să renunțe la tutun și nicotină. Dimpotrivă, în opinia noastră, în materialele media menționate supra, unde se face referință la reprezentantul consiliului de experți pe lângă Comisia parlamentară protecție socială, sănătate și familie, se promovează consumul de nicotină. La rândul său, narativul despre „nevoia de a proteja tinerii de dependența de nicotină”, din aceste materiale media sunt vorbe goale. Dovezile din Suedia „CAN:s nationella skolundersökning 2024” sugerează că lobby-ul exercitat de industria care produce pliculețe cu nicotină și snus a condus la o prevalență foarte mare a consumului de snus și pliculețe cu nicotină în rândul tinerilor suedezi.

Acestea fiind spuse, solicităm respectuos, Domnule Președinte, să luați măsuri pentru a contracara acest caz de încălcare a Hotărârii Biroului permanent al Parlamentului privind organizarea și funcționarea consiliilor de experți pe lângă Comisiile parlamentare permanente, în care calitatea de reprezentant al consiliului de experți pe lângă Comisia parlamentară protecție socială, sănătate și familie a fost utilizată pentru promovarea în mass-media a intereselor comerciale ale industriei tutunului. Pentru a nu admite ingerințe similare ale industriei tutunului în raport cu activitatea Parlamentului, Vă rugăm mult, să dispuneți introducerea Codului de conduită/Politica privind conflictul de interese cu industria tutunului în activitatea Comisiilor parlamentare permanente, inclusiv în lucrul acestora cu consiliile de experți.

Semnăt,
Director
Centrul PAS